

Folketingets Administration
Lovsekretariatet

11. december 2006
Ref. 06-000920-9

**Notat
om
eventuelt samråd med justitsministeren i Dan
Lyngesagen**

Baggrund

På UUF's møde den 6. december 2006 nævnte formanden, at Line Barfod ønskede justitsministeren i samråd vedrørende Dan Lyngesagen.

Samrådsspørgsmålet går ud på at bede justitsministeren kommentere undersøgelseskommissionens beretning, særligt for så vidt angår besvarelsen af spørgsmålet til Folketinget. Der ønskes en åben dialog om den skriftlige kommentar fra ministeren, jf. UUF alm del – bilag 9. Ordlyden af spørgsmålet er endnu ikke fastlagt. Line Barfod ser gerne, at spørgsmålet besvares i et åbent samråd.

Problemstillingen, der bør overvejes, er, om et sådant møde skal afvikles efter de almindelige regler om samråd i Folketingets forretningsorden (FFO), jf. § 8, stk. 6 og stk. 8 eller om afviklingen af en sådant møde skal ske under iagttagelse af de retssikkerhedsgarantier, der er fastsat i FFO Kap. XVII om spørgsmål vedrørende ministeransvar – særligt § 57, stk. 1, § 58 og § 60.

Samråd

I følge Folketingets forretningsordens § 8, stk. 6, kan et udvalg anmode en minister om at besvare spørgsmål under et samråd i et udvalgsmøde. Der kan stilles samrådsspørgsmål i et udvalg om alle emner, der hører under udvalgets arbejdsområde og om lov- og beslutningsforslag, som udvalget behandler.

Ministre ikke retligt forpligtigede til at besvare samrådsspørgsmål. Ved besvarelse af samrådsspørgsmål må ministre ikke give urigtige eller vildledende oplysninger, og ministeren må ikke fortie oplysninger, der er af væsentlig betydning for bedømmelsen af sagen.

Der tages ikke referat af udvalgmøder - sekretæren fører alene en beslutningsprotokol og som følge deraf skrives ej heller referat af samrådet. Ministerens talepapir oversendes ofte til udvalget og omdeles. Ifølge FFO's almindelige regler kan samråd afholdes for åbne døre, hvis mindst 3 af udvalgets medlemmer ønsker det. Ved åbne samråd optages samrådet på CD.

Særligt vedrørende underudvalgets arbejde er dog i FFO § 60 fastslået, at Folketingets Udvalg for forretningsordenen afgør om underudvalgets møder skal være offentlige eller foregå for lukkede døre. UFO har hverken generelt eller for så vidt angår Dan Lynge-sagen taget stilling til om møderne skal være åbne eller lukkede.

Ministres i møde i UUF – retssikkerhedsgarantier

Folketingets behandling af beretninger afgivet af undersøgelseskommissioner er særskilt reguleret i FFO kapitel XVIII (§§ 54- 60) om spørgsmål vedrørende ministeransvar. FFO §§ 56-59 indeholder en række retssikkerhedsgarantier i forhold til de implicerede ministre.

Forretningsordenens § 57, stk.1, har følgende ordlyd:

”Stk. 1. Den minister, hvis forhold undersøges, har ret til bisidder efter eget valg. Ministeren og ministerens eventuelle bisidder har ret til at blive gjort bekendt med undersøgelsens skriftlige materiale. Udvalget kan dog begrænse ministerens adgang til dette materiale, såfremt afgørende hensyn til fremmede magter, statens sikkerhed, sagens opklaring eller tredjemand taler for det. Ministeren og dennes eventuelle bisidder har endvidere ret til at overvære møder i udvalget med andre personer. Bisidderen har adgang til at stille spørgsmål til disse personer og har endvidere adgang til at anmode udvalget om at foranstalte yderligere bevisførelse inden for de rammer, der gælder for

udvalgets sagsoplysning. Der udfærdiges referat af ministerens egen mødedeltagelse, og der gives ministeren og hans bisidder kopi heraf.”

Af de almindelige bemærkninger og forarbejderne¹ til FFO's § 57 fremgår, at det forudsættes, at behandlingen i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen/underudvalget tager udgangspunkt i kommissionens beretning med bilag.

Det anføres endvidere, at underudvalget ikke bør være forhindret i at stille opklarende spørgsmål til ministre, og at sådanne spørgsmål undertiden kan besvares skriftligt, i andre tilfælde under møde med ministeren i udvalget. Videre anføres, at mundtlig udspørgen navnlig vil blive aktuel, hvis udvalgets undersøgelse skal omfatte klarlæggelse af et uafklaret faktisk begivenhedsforløb. I betænkningen 1315/1997, som der refereres til i bemærkninger til FFO § 57, nævnes bl.a. situationen, hvor der foreligger en beretning fra en undersøgelseskommision, men der findes behov for nogle supplerende oplysninger for at opnå et helt fyldestgørende grundlag for vurderingen af ansvarsspørgsmålet.

Af FFO § 58, sidste pkt. frem går endvidere:

”Hvis udvalgets behandling undtagelsesvis omfatter en supplerende undersøgelse til klarlæggelse af nogle faktiske forhold, bør ministeren inden en skriftlig eller mundtlig udspørgning gøres bekendt med, hvilke faktiske forhold undersøgelsen omfatter.”

Sammenfatning

Som udgangspunkt er der intet i vejen for, at der i underudvalget stilles spørgsmål til en impliceret minister, jf. ovenfor. Spørgsmålet er alene, om det skal ske under iagttagelse af reglerne i FFO's §§ 57, 58 og 60.

Ved spørgsmål, som kan være egnede til at bidrage til vurderingen af, om der kan gøres et ansvar gældende over for en ministeren, taler hen-

¹ Bemærkningerne til § 57 i ”Betænkning og indstilling vedrørende ændring af forretningsordenen for Folketinget” af 5. maj 1999

synet til den implicerede ministers retssikkerhed for, at retsgarantierne i de nævnte bestemmelser bør iagttages. Dette kan ske ved, at ministeren gøres opmærksom på muligheden for ret til bisidder efter eget valg, at ministeren inden udspørgningen gøres bekendt med, hvilke faktiske forhold mødet omfatter, at der udfærdiges referat af ministerens egen mødedeltagelse og at ministeren og hendes eventuelle bisidder gives kopi heraf. Endelig skal UFO, jf. FFO § 60 afgøre om mødet skal være offentligt eller foregå for lukkede døre.

Ved spørgsmål, som alene drejer sig om faktuelle forhold af en karakter, der ikke kan antages at bidrage til vurderingen af, om et ansvar kan gøres gældende overfor den implicerede minister, vil et samråd formentlig kunne gennemføres efter de almindelige regler i FFO.

For at følge de særlige regler i FFO §§ 57, 58 og 60 taler, at der med mødet ønskes en dialog med ministeren om hendes skriftlige kommentar til undersøgelseskommissionens beretning, samt vigtigheden af at der ikke efterfølgende kan opstå diskussion om mødets karakter og overholdelse af FFO's bestemmelser og påstande om, at ministeren er blevet presset ud i selvinkriminering.